

VASZARY JÁNOS (1867-1939)*Virágcsendélet kék korsóval, 1930-as évek* | Still life with Blue Jar, from the 1930sOlaj, vászon | Oil on canvas, 75,5x65,5 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Vaszary J.Kezdő ár | Starting price: 30 000 000 Ft / 90 909 EUR
Becsérték: 60 000 000 – 80 000 000 Ft
Estimated value: 181 818 – 242 424 EUR

Vaszary János festészete a húszas évek közepén megváltozott, amikor az immáron sikeres, „beérkezett” festő hosszabb időre Párizsba látogatott új impulzusokért. Ahogy arról visszaemlékezései is tanúskodnak, az ekkor már a hatvanas éveiben járó művész nyitott volt mindenre, és elvárásolta a folyvást változó nagyvárosi élet, annak összes szépségével és hátrányával együtt. Ezen túl, lehetősége volt végre testközelből megismerni az École de Paris vezető művészeinek (Matisse, Dufy, Van Dongen) alkotásait, amelyek felszabadító erővel hatottak rá. Eddigre már maga is eltávolodott korai képeinek szimbolikus, téma-specifikus, történetmesélő világától, és helyette az előadás artisztikuma, a könnyedség, az önmagáért való művészet, és a mindennemű moralizálást kerülő szépség keresése lett művészetének mozgatórugója. Rabonivszky Mária így jellemezte Vasary újdonstílusát: „széles egyirányú foltok csoportjai, áttetsző fehér alappal; alla prima festés, végletesen; világos síkok, melyekből egy-egy sötétten ragyogó folt vagy foltcsoport kiharsonázik; a már-már ernyedő dinamika csodálatosan felfrissül, lendületesebb, szabadabb, feszültebb, mint valaha. Minden ecsetvonás vág, és a helyén van, minden szín érvényesül. Csodálatos takarékoság az eszközökben”.¹

1. Raoul Dufy: Virágcsendélet, 1937 magántulajdon

2. Kees van Dongen: Virágcsendélet kék háttér előtt magántulajdon

Párizs azonban nemcsak Vasary gondolkodását, kifejezőmódját alakította át, hanem témaválasztásait is határozottabbá tette: a (világ) polgárok bensőséges világának, valamint az életöröm megfestője lett. Innentől kezdve megszokasodtak az életműben a kabaré, cirkusz és egyéb nagyvárosi jelenetek, interieur-világok

és városi parkok, amelyekben tapintható közelségbe kerültek elsősorban a nők, a kertek, a virágok formái, színei és illatai (olykor a három témát egy kompozícióba vegyítve). A harmincas években vált egyik legkedveltebb témájává a virágcsendélet műfaja, mivel az ezer színben tündöklő csokrok bizonyultak a legmegfelelőbbnek a l'art pour l'art festészethez, amelyben „tudományát” a legvirtuózabb módon megcsillanthatta. A most bemutatott *Virágcsendélet* is azt illusztrálja, hogy Vasary már tisztán a vizuális élményre koncentrált, kerül mindenféle utalást vagy referenciát. A színek ereje, az impulzív képalkotás, a vonalak szépsége a döntő. Ezek a képcsoportok több alosztályra oszthatóak, a szerint például, hogy a virágcsokrok: ablakban vagy asztalon állnak (esetleg mindkét helyen); egy vagy több vázában vannak; önállóan témaként jelennek-e meg, vagy nők és kert „társaságában”.

Az ebben az időben készült virágcsendéleteinek nagy részéről elmondható, hogy a háttér színe a kobaltkék, amellyel nem egyenletesen fedi el az alapot, az így előbukkanó fehér alapozás része lesz a végletekig leegyszerűsített, (majdnem) absztrakt kompozíciónak. Az ecsetvonások jól elkülönülnek, szinte végigkövethető az alkotói folyamat, ahogyan a vonalakkól és színekből végül egy virágcsokor áll össze. Vasary a festéssel is játszik, hol rendkívül lazúrosan, leheletfinoman, hol vaskosan viszi fel, így érve el az adott szín maximális intenzitását.

FÖLDES LÉNA

1. Rabonivszky Mária: Vasary János. In: Magyar Művészet, 1930., 131.